

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

**Силабус навчальної дисципліни
ДИЗАЙН І ПЕТРИКІВСЬКИЙ РОЗПИС**

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва спеціальності)

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Архітектурний
Кафедра	Основ архітектури
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 5001 (п'ятий поверх). Телефон: (0562) 46-93-61; внутрішній 3-61. fund.arch@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Тимошенко Вікторія Миколаївна, асистент
Контакти викладача	tymoshenko.viktoriia@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/K1/ROZKLA D.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2025/09/Rozklad-konsultatsij-OA.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Анотація навчальної дисципліни

Силабус дисципліни «Дизайн і петриківський розпис» розроблено відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Предметом вивчення є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок є інтегративною дисципліною фахової підготовки художника. Принципи вивчення її полягають у визначенні ролі декоративного мистецтва в формуванні соціального сприйняття та естетичного виховання людини. Вивчення основних принципів та законів петриківського розпису й закономірностей цілісного композиційного твору.

	Години	Кредити	Семестр
			VI
Всього годин за навчальним планом, з них:	390	7	150

Аудиторні заняття, у т.ч:	184		56
лекції			16
лабораторні роботи			
практичні заняття	184		40
Самостійна робота, у т.ч:	206		94
підготовка до аудиторних занять			
підготовка до контрольних заходів			
виконання курсового проєкту або роботи			
виконання індивідуальних завдань	206		64
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях			
підготовка до екзамену			30
Форма підсумкового контролю	Диф.залік		

2.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Дизайн і петриківський розпис» є інтегративною дисципліною фахової підготовки художника. Принципи вивчення її полягають у визначенні ролі декоративного мистецтва в формуванні соціального сприйняття та естетичного виховання людини. Вивчення основних принципів та законів петриківського розпису й закономірностей цілісного композиційного твору. Набуття навичок та отримання знань для самореалізації творчого потенціалу. Засвоєння практичних прийомів та способів виконання мотивів петриківського декоративного розпису. Розвиток художньо-естетичного бачення загальної форми декоративної композиції. Знання з «Дизайн і петриківський розпис» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Завдання вивчення дисципліни «Дизайн і петриківський розпис» - дати базові знання про предмет, формування основних компетенцій з образотворчого мистецтва майбутнього фахівця на основі декоративної композиції, ознайомити здобувачів з матеріалами та техніками петриківського розпису. Навчити користуватися основним інструментарієм та способами створення традиційних форм засобом мазків – зернятко, горішок, перехідний мазок. Навчити технологічним особливостям у створенні композиції розпису панно.

Пререквізити дисципліни – «Основи композиції і техніки декоративного мистецтва», «Технології декоративного мистецтва(за видами)».

Постреквізити дисципліни – компетентності, набуті в результаті вивчення дисципліни «Дизайн і петриківський розпис», будуть використані в навчальному процесі професійної підготовки фахівця та суттєвим фактором для розширення можливостей у виконанні завдань з дисциплін «Монументально-декоративний живопис», «Композиція творів декоративного мистецтва».

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» 023.1.01.24) :

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК03. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби втілення своїх пошуків у мистецькому творі.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» 023.1.01.24):

РН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

РН06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

РН08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

РН14. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

РН15. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

Методи навчання - словесний метод, наочні методи, практичні методи.

Форма навчання – групова форма навчання.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, папір, полотно на картоні, тканина, дерев'яне панно, пензлі різних розмірів :«котячка», рогозина, фарби (акрил, художня гуаш.)

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

1. Декоративність у дизайні.
2. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні.
3. Сучасні майстри петриківського розпису.
4. Трансформація природніх форм в орнаментальні форми.
5. Композиційні рішення на об'ємних формах.
6. Техніка виконання петриківського розпису на різних матеріалах.
7. Петриківський декоративний розпис: синтез традицій та сучасності.
8. Дизайн інтер'єру.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні					
Декоративність у дизайні.	18	2	5		8

Використання мотивів петриківського розпису в дизайні	18	2	5		8
Сучасні майстри петриківського розпису.	19	2	5		8
Трансформація природніх форм в орнаментальні форми .	19	2	5		8
Разом за змістовим модулем 1	74	8	20		32
Змістовий модуль 2. Композиційні рішення на об'ємних формах та різних матеріалах.					
Композиційні рішення на об'ємних формах.	19	2	5		8
Техніка виконання петриківського розпису на різних матеріалах.	19	2	5		8
Петриківський декоративний розпис: синтез традицій та сучасності.	19	2	5		8
Дизайн інтер'єру	19	2	5		8
Разом за змістовим модулем 2	76	8	20		32
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	150	16	40		94

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні.		
1	Тема 1. Декоративність у дизайні.	2
2	Тема 2. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні.	2
3	Тема 3. Сучасні майстри петриківського розпису.	2
4	Тема 4. Трансформація природніх форм в орнаментальні форми .	2
Змістовий модуль 2. Композиційні рішення на об'ємних формах та різних матеріалах.		
5	Тема 5. Композиційні рішення на об'ємних формах.	2
6	Тема 6. Техніка виконання петриківського розпису на різних матеріалах.	2
7	Тема 7. Петриківський декоративний розпис: синтез традицій та сучасності.	2
8	Тема 8. Дизайн інтер'єру	2
Разом		16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан	Тема занять	Кількість годин

Змістовий модуль 1. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні.		
1	Завдання 1.Дизайн листівки (метелик).	2
2-3	Завдання 2.Дизайн плаката чи афіші.	4
4-5	Завдання 3. Матеріали і форми,які декорують петриківським розписом.	4
6-7	Завдання 4. Створення композиції полотна на картоні використовуючи трансформацію природніх форм.	4
Змістовий модуль 2. Композиційні рішення на об'ємних формах та різних матеріалах.		
8-10	Завдання 5. Розпис по дереву. Ваза чи цукерниця (1шт), гуаш, підлаковий розпис	6
11-13	Завдання 6. Розпис по тканині. Розмір тканини 40/50 ,акрил по тканині	6
14-16	Завдання 7. Дизайн блокнота .А5,акрил,лак	6
17-20	Завдання 8 . Дизайн інтер'єру .	8
	Разом	40

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Виконання індивідуальних завдань	64
2	Підготовка до екзамену	30

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Завдання 1. Дизайн листівки. Композиція «Квіти» використовуючи мазочки: зернятко, горішок, перехідний мазок. А4, гуаш, акрил.

Завдання 2. Використовуючи петриківський розпис, зробити дизайн на сучасних предметах побуту (годинник, світильник, рама для фото тощо).

Завдання 3. Створення композиції «Вазон». В основі симетричний візернок. Полотно на картоні розміром 35/45, акрил, лак.

Завдання 4. Розпис полотна на картоні. Композиція «Пташка у квітах», розмір 40/50 ,полотно на картоні, акрил, лак.

Завдання 5. Проаналізувавши композиції визначних майстрів петриківського розпису, створити власні виразні композиції. Розпис по дереву за вибором (панно 30/40, тарілка діаметром 30см.), гуаш, акрил.

Завдання 6. Стилістично зобразити птахів у петриківському розписі .Стилістична єдність птахів та орнаментів. Розпис на тканині 30/40см.

Завдання 7. Дизайн афіші петриківським розписом 50/60см.

Завдання 8. Розробити проєкт дизайну меблів у стилі петриківського розпису. Папір на планшеті 50/60см.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Застосовується практичний метод контролю.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Використання мотивів петриківського розпису в дизайні

Оцінка кожного індивідуального практичного і самостійного завдання становить суму балів:

Завдання 1 – 25 балів

Завдання 2 – 25 балів

Завдання 3 – 25 балів

Завдання 4 – 25 балів

Змістовий модуль 2. Композиційні рішення на об'ємних формах та різних матеріалах.

Оцінка кожного індивідуального практичного і самостійного завдання становить суму балів:

Завдання 5 – 25 балів

Завдання 6 – 25 балів

Завдання 7 – 25 балів

Завдання 8 – 25 балів

Критерії оцінки виконання індивідуальних завдань:

22 - 25 балів виставляється студентові, якщо він виконує всі вимоги: презентує на перегляді всі роботи – практичні та самостійні; демонструє творчий, високий рівень зображень, обумовлений повним виконанням всіх навчальних завдань для кожної роботи; демонструє високий рівень професійного володіння художніми матеріалами; якісне оформлення робіт.

15 – 21 балів виставляється студентові, якщо він виконує всі вимоги: презентує на перегляді всі роботи; демонструє високий рівень та грамотність зображень, але з невеликими зауваженнями, що до виконання всіх навчальних завдань в повному обсязі; демонструє високий рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт якісне, але наявні невеликі похибки в зображенні.

10 - 14 балів виставляється студентові, якщо він виконує вимоги частково: презентує на перегляді всі роботи; демонструє достатній рівень та грамотність зображень, але з великими зауваженнями, що до часткового виконання всіх навчальних завдань; демонструє достатній рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт якісне, але наявні помилки та неточності в зображенні.

5-9 балів виставляється студентові, якщо він виконав мінімальні вимоги: презентує на перегляді всі роботи; демонструє низький рівень та грамотність зображень, з великими зауваженнями, що до мінімального виконання всіх навчальних завдань; демонструє низький рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт неякісне, наявні дуже суттєві помилки та неточності в зображенні.

0 - 4 балів виставляється студентові якщо він не виконує вимоги, закладені учбовою програмою: не здійснює виконання всього обсягу навчальних завдань; недостатня кількість робіт; були допущені дуже значні похибки, неточності, помилки в зображеннях; демонструє відсутність професійного володіння художніми матеріалами; роботи не оформлені.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

Творча практична робота: розробити проєкт дизайн інтер'єру в етностилі.

100 – 90 робота виконана на високому професійному рівні, закомпонована, врівноважена. Проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, проведені пошуки стилізації, колористичні пошуки. Колорит гармонійний, цікаві стилізовані форми. Робота оформлена на високому професійному рівні.

90 – 75 робота виконана на достатньому рівні з деякими зауваженнями щодо якості виконання: незначне порушення рівноваги елементів, деякі елементи потребують деталізації. В цілому композиція закомпонована та врівноважена. Проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, проведені пошуки стилізації, колористичні пошуки. Колорит гармонійний, цікаві стилізовані форми. Робота оформлена в паспорт, раму.

74 – 60 робота виконана на задовільному рівні із значними зауваженнями щодо якості виконання, так і до усіх процесів ведення роботи. Порушення рівноваги елементів, деякі елементи потребують деталізації, перезавантажений центр композиції, колорова гама потребує уточнення. Не достатньо проведена робота з композиційного рішення. Не достатньо проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, пошуки стилізації та колориту. Робота оформлена із значними зауваженнями.

59 – 1 Робота не виконана або виконання не завершено, або виконання не відповідає рівню підготовки бакалавра. Не проведені композиційні пошуки, стилізації, колориту. Відсутні підготовчі матеріали. Робота виконана на дуже низькому рівні, не оформлена.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційна роботи.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Тетяна Гарькава .Петриківський розпис .Теорія та методика. Дніпро: Ліра, 2019. 404 с.
2. Петриківака. Альбом. Вступ. сл. С. Бурлакова ,передм. А. Пікуша та Л. Тверської. Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2011.- 232 с. іл.
3. Петриківський розпис. Книга-Альбом. О. І. Шестакова. К.:Мистецтво, 2015.- 240 с.іл.
4. О. Харченко, Н. Горшкова-Кандаурова. Мистецтво петриківського розпису: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2013. - 72 с.
5. Петриківка. Науково-методичне видання. ВАТ Дніпрокнига 2004.-216 с.іл.
6. Декоративне мистецтво України IX–XXI століть: стильові трансформації, художні інтерпретації, загальноєвропейський контекст / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 652 с.
7. Селівачов М. Лексикон української орнаментики. К., 2005. 399 с.
8. Скрипник Г. Історія декоративного мистецтва України. Том 3. Мистецтво XIX століття у 5 томах. Київ : НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. 526 с.
9. Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації : монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 240 с.
10. Українське народне декоративне мистецтво: навч. посіб. / Р. В. Захарчук-Чугай, Є. А. Антонович. К.: Знання, 2012. 342 с.

Допоміжна:

1. Декоративний живопис. Станкові твори. Підлакові розписи, Н. О. Глухенька. Федір Панко. Київ, Мистецтво, 1978. 77 с.
2. Надія Білокінь. Альбом, Київ, Мистецтво, 1966. 43 с.
3. Основи петриківського розпису, Тетяна Гарькава, підручник / за наук. ред. проф. Є. А. Антоновича. Дніпро: ЛІРА, 2021. 428 с., іл.

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА Ю.В.Жмурко, С.О. Шубович Композиція. Курс лекцій. Харків ХНАМГ 2008 <https://cutt.us/7bt1A>
2. Бібліотека Українського мистецтва <https://v.gd/5Q8yDr>
3. Н. О. Глухенька. Федір Панко. Декоративний живопис. Станкові твори. Підлакові розписи. Київ, Мистецтво, 1978. 77 сторінок. <https://surl.gd/syebze>

Розробник(и)

(підпис)

Вікторія ТИМОШЕНКО

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Олена ПОЛОВНА-ВАСИЛЬЄВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Основ архітектури

(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

Іван РЕВСЬКИЙ

(підпис)